

Bir Yarasa Mağarasında Karnivoların ısırılma Vaki Olmadan Kuduza Yakalanmaları

WHO Bulaşık Hastalıklar Veteriner
Bölümü neşriyatından
25 ekim 1961

Çeviren :
Mükerrem GÜLEY
Kuduz Lâboratuvarı Şefi

Birleşik Amerika Halk Sağlık Servisi Bulaşık Hastalıklar Veteriner Bölümü, kuduzun bir yarasa mağarasında, ısırma yolu dışında, et yiyen hayvanlara intikal ettiğini bildirmiştir. Bu yeni neticeler New Mexico, Las Cruces kuduz istasyonunda Dr. D. G. Constantine ve arkadaşları tarafından alınmış ve Dr. Ernest S. Tierkel tarafından Missouri Üniversitesinde, seminerde arzedilmiştir.

Daha evvel, cenubi Texas da Frio Cave adı ile tanınan büyük ve kireçli bir yarasa mağarasında, bulunmuş olan iki şahsın kuduzdan öldüğü, bildirilmişti, bu şahıslar ölümlerinden evvel kendilerinin yarasa veya herhangi bir memeli hayvan tarafından ısırıldıklarını, hatırlamadıklarını söylemişlerdir. Bu durum kuduzun Frio mağarasındaki mühit şartları altında, ısırılma yolu haricinde intikal edebileceği fikrini vermiştir.

1961 Temmuzunda yavrulu dişi yarasaların bulunduğu Frio mağarasının bir kısmına da çeşitli bir çok memeli hayvan yerleştirildi, bunlar takriben burada bir ay bırakıldı. Bu hayvanlar 4 muhtelif tipte hazırlanan kafeslere yerleştirilmişlerdi. Kafesler mağarada mevcut diğer hayvanların giremeyecekleri şekilde yapılmıştı. I inci tip kafes 2,5 cm aralıklı madeni bir kafesti, II inci kafes ise I incinin aynı idi yalnız mağaradaki yarasalar veya diğer hayvanlarla herhangi bir temasa mani olmak üzere 6 mm lik tel ile kaplanmıştı, III ncü tip kafes 6 mm lik tel örgü yerine artropodaların girmesine mani olmak üzere 1,4 mm lik plâstik ağla kaplanmıştı, IV ncü tip kafes şeffaf plâstik bir örtü ile her tarafından kapatılmış ve yapıştırılmış, yalnız uçları 1 mm lik dacron ve 1,4 mm lik plâstik ağla kapatılmıştır. Kafesteki hayvanlar camdan mamul ve içi gliserin doldurulmuş kaplar vasıtasile kafesin etrafından tecrit edilmişlerdi. Bu durumda en küçük bir haşerenin dahi hayvanlarla temasa gelmesi önlenmiştir.

Kafeslere Őu hayvanlar konmuŐtur. akal, tilki, köpek, kedi, sansar ve Amerikaya mahsus birkaç memeli hayvan. akal ve tilkiler 4 tip kafes de taksim edilmiŐtir. Tecrübe sonunda görülmüŐtür ki 4 tip kafesteki bütün akallar (10) ve I, II, IV nc tip kafesteki bütün tikiler (40) kuduzdan ölmüŐlerdir. Ölen hayvanların her birinden kuduz virusu izole edilmiŐ ve serum-neutralization testile idantifiye edilmiŐtir. Bütün bu hayvanlar kafes tecrübesine alınmadan evvel 10 - 20 ay karantinada kalmıŐlardır. Yalnız I inci tip kafeste ki bir akal ve IV nc tip kafeste ki bir tilki 4 ay karantinaya tbi tutulmuŐtur. Bütün hayvanlar tecrübeden evvel serum-neutralization testine tbi tutulmuŐ ve menfi netice alınmıŐtır. Tecrübeden sonra salim kalan hayvanlar CDC Las Cruces istasyonunda 6 ay mŐahadede kalacaklardır.

Bu buluŐ, daha evvel baŐka ilmi mecmualarda tafsilatı ile neŐredilen ve kuduzun yarasalardan karnivorlara ısırma yolu dışında hava vasıtası ilede intikal edebileceği fikrini teyit etmektedir.